

CURTEA DE CONTURI A REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂREA nr.33 din 28 iunie 2023

cu privire la Raportul auditului asupra rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Mediului încheiate la 31 decembrie 2022

Curtea de Conturi, cu participarea dnei Iordanov Iordanca-Rodica, ministra Mediului; dlui Viorel Pană, șef al Direcției investiții publice a Ministerului Finanțelor; dlui Valerian Bobu, director general adjunct al Agenției Proprietății Publice; dlui Andrei Antonevici, director al Agenției „Apele Moldovei”, dlui Ion Bulmaga, șef al Inspectoratului pentru Protecția Mediului; dlui Valeriu Caisîn, director Agenția „Moldsilva”, precum și a altor persoane cu funcții de răspundere, în cadrul ședinței video, călăuzindu-se de art.3 alin.(1) și art.5 alin.(1) lit.a) din Legea privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova¹, a examinat Raportul auditului asupra rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Mediului încheiate la 31 decembrie 2022.

Misiunea de audit public extern a fost realizată conform Programelor activității de audit a Curții de Conturi pe anii 2022 și 2023², având drept scop oferirea unei asigurări rezonabile cu privire la faptul că rapoartele financiare consolidate ale Ministerului Mediului încheiate la 31 decembrie 2022 nu conțin, în ansamblul lor, denaturări semnificative, cauzate de fraude sau erori, precum și emiterea unei opinii.

Auditul public extern s-a desfășurat în conformitate cu Standardele Internaționale ale Instituțiilor Supreme de Audit aplicate de Curtea de Conturi³.

Examinând Raportul de audit, Curtea de Conturi

A CONSTATAT:

Rapoartele financiare consolidate ale Ministerului Mediului încheiate la 31 decembrie 2022, cu excepția efectelor unor aspecte descrise în secțiunea *Baza pentru opinia cu rezerve* din Raportul de audit, oferă, sub toate aspectele semnificative, o imagine corectă și fidelă în conformitate cu cerințele normelor de contabilitate și de raportare financiară în sistemul bugetar din Republica Moldova⁴.

Observațiile de audit au servit drept bază pentru exprimarea opiniei cu rezerve asupra rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Mediului încheiate la 31 decembrie 2022.

¹ Legea privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova nr.260 din 07.12.2017 (în continuare – Legea nr.260 din 07.12.2017).

² Hotărârile Curții de Conturi nr.75 din 28.12.2021 „Privind aprobarea Programului activității de audit a Curții de Conturi pe anul 2022” și nr.65 din 22.12.2022 „Privind aprobarea Programului activității de audit a Curții de Conturi pe anul 2023”.

³ Hotărârea Curții de Conturi nr.2 din 24.01.2020 „Cu privire la Cadrul Declarațiilor Profesionale ale INTOSAI”.

⁴ Legea contabilității nr.113-XVI din 27.04.2007; Planul de conturi contabile în sistemul bugetar și Normele metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar, aprobate prin Ordinul ministrului Finanțelor nr.216 din 28.12.2015; Ordinul ministrului Finanțelor nr.6 din 10.01.2018 „Cu privire la aprobarea termenelor de prezentare a rapoartelor financiare pe anul 2017”; Ordinul ministrului Finanțelor nr.164 din 30.12.2016 „Cu privire la aprobarea Cerințelor la întocmirea Raportului narativ privind executarea bugetelor autorităților/instituțiilor bugetare”.

Reieșind din cele expuse, în temeiul art.14 alin.(2), art.15 lit. d) și art.37 alin.(2) din Legea nr.260 din 07.12.2017, Curtea de Conturi

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Raportul auditului asupra rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Mediului încheiate la 31 decembrie 2022, anexat la prezenta Hotărâre.

2. Prezenta Hotărâre și Raportul de audit se remit:

2.1. **Parlamentului Republicii Moldova**, pentru informare și examinare, după caz, în cadrul Comisiei parlamentare de control al finanțelor publice;

2.2. **Președintelui Republicii Moldova**, pentru informare;

2.3. **Guvernului Republicii Moldova**, pentru luare de atitudine și autosesizare privitor la deficiențele în implementarea Hotărârii Guvernului nr.161/2019 cu privire la aprobarea listei terenurilor proprietate publică a statului din administrarea Agenției Proprietății Publice (pct. 5.6 din Raportul de audit), Hotărârii Guvernului nr.902/2017 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Proprietății Publice (pct. 5.8 din Raportul de audit), Hotărârii Guvernului nr.351/2005 cu privire la aprobarea listelor bunurilor imobile proprietate publică a statului și la transmiterea unor bunuri imobile (pct.5.7 din Raportul de audit), precum și în scopul susținerii politicilor de evidență contabilă și asigurării raportării adecvate a valorii patrimoniului public (clădiri și terenuri) de către Autoritățile Publice Centrale către Ministerul Finanțelor și către Agenția Proprietății Publice și se recomandă:

2.3.1. să examineze, în comun cu organele abilitate, actele normative în vigoare ce țin de aplicarea Legii nr.989/2002⁵, cu oportunitatea completării prevederilor acestora cu reglementări exhaustive referitor la stabilirea valorii cadastrale pentru toate bunurile imobile din proprietatea publică supuse înregistrării în Registrul Bunurilor Imobile.

2.4. **Ministerului Mediului**, pentru luare de atitudine și se recomandă, conform competențelor delegate, examinarea rezultatelor auditului, cu aprobarea unui plan de măsuri în vederea întreprinderii acțiunilor de rigoare pentru implementarea recomandărilor, după cum urmează:

2.4.1. să asigure evaluarea și contabilizarea de către Agenția „Moldsilva” și Agenția „Apele Moldovei”, a terenurilor transmise în gestiunea economică întreprinderilor de stat, fondator al cărora sunt, incluse în statutele acestora, cu contabilizarea la fondator a valorii terenurilor transmise în gestiunea economică în contul 415310 „Investiții în părți legate și nelegate”, iar la întreprinderile de stat la conturile 1226 „Terenuri primite în gestiune” și 427 „Datorii pe termen lung privind bunurile primite în gestiune economică”;

2.4.2. să asigure contabilizarea conformă de către Agenția „Moldsilva”, în contul 415310 „Investiții în părți legate și nelegate”, a clădirilor domeniul public, transmise în gestiunea economică întreprinderilor silvice, iar de către întreprinderile silvice, primirea în gestiunea economică a clădirilor la conturile 1238 „Mijloace fixe primite în gestiune” și 427 „Datorii pe termen lung privind bunurile primite în gestiune economică”;

2.4.3. să asigure revizuirea de către Agenția „Moldsilva” a componenței listei bunurilor transmise în capitalul social al întreprinderilor de stat silvice, ținând cont de prevederile Legii

⁵ Legea nr.989 din 18.04.2002 cu privire la activitatea de evaluare.

nr.29/2018⁶ și Legii nr.246/2017⁷, prin excluderea din acesta a clădirilor care fac parte din domeniul public, cu asigurarea completării Listei bunurilor transmise în gestiune economică cu poziții noi și contabilizarea lor de către Agenția „Moldsilva” în contul 415310 „Investiții în părți-legate și nelegate”, iar de către întreprinderile silvice la conturile 1238 „Mijloace fixe primite în gestiune” și 427 „Datorii pe termen lung privind bunurile primite în gestiune economică”;

2.4.4. să asigure contabilizarea regulamentară de către Agenția „Moldsilva”, în soldul grupei de conturi 371 „Terenuri” a terenurilor fondului forestier date în arendă în scopuri de recreere și cinegetice, în special terenurilor asupra cărora în Registrul Bunurilor Imobile sunt înregistrate drepturile de proprietate.

2.4.5. să asigure clarificarea de către Serviciul Hidrometeorologic și Agenția „Moldsilva” a situațiilor cu înscrisurile din Registrul bunurilor imobile referitor la apartenența bunurilor imobile contabilizate, dar care, conform înscrisurilor din Registru, aparțin terților, cu ajustarea, după caz, sau a înscrisurilor în Registrul bunurilor imobile, sau a soldurilor grupelor de conturi 311 „Clădiri”.

2.4.6. să asigure înregistrarea de către instituțiile din subordine⁸ la organele cadastrale drepturile patrimoniale asupra bunurilor imobile gestionate.

2.4.7. să elaboreze un regulament, în care să fie expres reglementat mecanismul de gestionare/utilizare a volumului de masă lemnoasă obținut din tăierea copacilor și altei vegetații obținute ca urmare a reparației digurilor.

2.4.8. să asigure clarificarea de către Agenția „Apele Moldovei” și Inspectoratul pentru Protecția Mediului a situației cu utilizarea contrar destinației a talpei digului nr.5, cu luarea deciziilor de rigoare în conformitate cu cadrul regulator existent, și după caz, să opereze modificări, completări la acesta, în cazul în care actualul cadrul normativ nu reglementează restricții pentru utilizarea contrar destinației a digurilor gestionate de instituțiile subordonate ministerului.

2.4.9. să asigure contabilizarea de către Agenția „Apele Moldovei” a masei lemnoase obținute în cadrul tăierilor de copaci efectuate de digurile de inundații.

2.4.10. să asigure completarea contractelor de antrepriză privind efectuarea reparațiilor digurilor de inundații, cu obligațiuni noi pentru operator, conform cărora ultimul este obligat să transmită actul de primire - predare, tot volumul de masă lemnoasă obținut ca urmare a tăierilor de copaci de pe digurile contra inundațiilor.

2.4.11. să asigure efectuarea unui control de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului privind volumul de masă lemnoasă obținută real de la tăierea copacilor de pe digul contra inundațiilor.

2.5. Agenției Servicii Publice în comun cu Agenția Proprietății Publice și Ministerul Mediului, pentru luare de atitudine și se recomandă să asigure delimitarea în cadrul Programului de stat pentru delimitarea bunurilor imobile, inclusiv a terenurilor proprietate publică, pentru anii 2019–2023 a tuturor terenurilor fondului forestier date în arendă de către Agenția „Moldsilva”, cu înregistrarea ulterioară obligatorie în Registrul bunurilor imobile a contractelor multianuale de dare în arendă a terenurilor fondului forestier.

2.6. Conducerii Ministerul Mediului de comun cu Agenția Proprietăți Publice pentru informare și se recomandă:

⁶ Legea nr.29 din 05.04.2018 privind delimitarea proprietății publice.

⁷ Legea nr.246 din 22.11.2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală.

⁸ Inspectoratul pentru Protecția Mediului și Agenția Apele Moldovei.

2.6.1. să asigure transmiterea regulamentară de către Agenția Apele Moldovei către Agenția Proprietății Publice a volumelor de investiții realizate în anii precedenți în obiectivele care sunt gestionate de întreprinderile de stat fondator al cărora este Agenția Proprietății Publice, raportate de Agenția Apele Moldovei în conturile 311 „Clădiri”, 312 „Construcții speciale” și 314 „Mașini și utilaje”, cu asigurarea capitalizării valorii acestora de către proprietarii/administratorii/gestionarii obiectivelor respective.

2.6.2. să clarifice situațiile create cu efectuarea de către Agenția „Apele Moldovei” a lucrărilor de reparații capitale pentru obiective care aparțin cu titlu de proprietate Agenției Proprietăți Publice (diguri, construcții hidrotehnice), cu asigurarea capitalizării valorii acestora de către proprietarii obiectivelor respective.

2.7. Conducerii Ministerul Mediului de comun cu Ministerul Finanțelor, pentru luare de atitudine și se recomandă să întreprindă măsuri de rigoare stabilite de cadrul normativ pentru atribuirea conformă Parcului Național Orhei a statutului de executor de buget în cadrul sistemului ministerial.

2.8. Conducerii Ministerul Mediului de comun cu Agenția Servicii Publice, pentru luare de atitudine și se recomandă să efectueze, în comun cu Agenția Moldsilva o inventariere a înscrisurilor în Registrul bunurilor imobile aferente arendei terenurilor fondului forestier cu ajustarea lor la situațiile reale, corelate cu informațiile incluse în contractele de arendă active încheiate în anii precedenți între Agenția „Moldsilva” și arendași.

2.9. Ministerului Finanțelor, pentru luare de atitudine și se recomandă să examineze oportunitatea completării prevederilor Ordinului Ministerului Finanțelor nr.216/2015⁹ cu reglementări exhaustive privitor la indexarea anuală, în anul de gestiune, a valorii bunurilor domeniului public cu rata anuală a inflației pentru anul precedent publicată de Banca Națională a Moldovei, cu stabilirea unui termen limită în care indexarea respectivă urmează să fie efectuată.

2.10. Inspectoratul General al Poliției, pentru examinare în vederea întreprinderii măsurilor ce se impun referitor la constatările expuse în pct.5.9 din Raportul de audit.

3. Prin prezenta Hotărâre, se exclud din regim de monitorizare Hotărârea Curții de Conturi nr. 31 din 29 iunie 2022 „Cu privire la Raportul auditului rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Mediului încheiate la 31 decembrie 2021”, ca urmare a realizării la nivel de 32 % a recomandărilor înaintate în cadrul misiunii de audit precedente și a reiterării celor implementate parțial sau neimplementate în prezenta Hotărâre, precum și Hotărârea Curții de Conturi nr.35 din 22 iunie 2018 cu privire la Raportul auditului situațiilor financiare ale Serviciului Hidrometeorologic de Stat încheiate la 31 decembrie 2017 și Hotărârea Curții de Conturi nr.15 din 29 aprilie 2020 cu privire la Raportul auditului asupra situațiilor financiare ale Agenției „Moldsilva”, încheiate la 31.12.2019, ca urmare a faptelor că ambele instituții fac parte din grupul ministerial, recomandările neimplementate fiind reiterate în cadrul misiunilor de audit financiare realizate anual.

4. Se împuternicește Membra Curții de Conturi, responsabilă de sectorul încredințat, cu dreptul de a semna Scrisoarea către conducerea Ministerului Mediului.

5. Prezenta Hotărâre intră în vigoare din data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și poate fi contestată cu o cerere prealabilă la autoritatea emitentă în termen de 30 de zile de la data publicării. În ordine de contencios administrativ, Hotărârea poate fi contestată

⁹ Ordinul Ministerului Finanțelor nr.216/2015 cu privire la aprobarea Planului de conturi contabile în sistemul bugetar și a Normelor metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar.

la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev nr.3), în termen de 30 de zile din data comunicării răspunsului cu privire la cererea prealabilă sau din data expirării termenului prevăzut pentru soluționarea acesteia.

6. Curtea de Conturi va fi informată, în termen de 11 luni din data publicării Hotărârii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, despre acțiunile întreprinse pentru executarea subpunctelor 2.4 – 2.9 din prezenta Hotărâre.

7. Hotărârea și Raportul auditului asupra rapoartelor financiare consolidate ale Ministerului Mediului încheiate la 31 decembrie 2022 se plasează pe site-ul oficial al Curții de Conturi (<https://www.ccrm.md/ro/decisions>).

Marian LUPU,
Președinte